

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İSTANBUL KALKINMA AJANSI
2012 YILI DENETİM RAPORU**

ŞUBAT/2014

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat/ANKARA
Tel: (312) 295 33 57 Fax: (312) 295 48 04
e-posta: sayistay sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

*Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca y¼r¼t¼len d¼zenlilik denetimi sonucu
¼st y¼netici tarafından cevaplandırılmak üzere hazırlanmıŐtır.*

İÇİNDEKİLER

İSTANBUL KALKINMA AJANSI HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI	6
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	8
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	13
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	14
VURGULANACAK HUSUSLAR	19

KISALTMALAR

İSTKA: İstanbul Kalkınma Ajansı

KAYS : Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi

PPKB : Araştırma, Strateji Geliştirme ve Programlama Birimi

PYB : Proje Yönetim Birimi

IDB : İzleme, Değerlendirme ve Raporlama Birimi

DB : Destek Birimi

YPK : Yüksek Planlama Kurulu

YK : Yönetim Kurulu

YDO : Yatırım Destek Ofisi

İSTANBUL KALKINMA AJANSI HAKKINDA BİLGİ

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanuna tabi olup 22.11.2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/14306 tarih ve sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile merkezi İSTANBUL olmak üzere Düzey 2 bölgesinde kurulmuştur.

Ajansların ulusal düzeyde koordinasyonundan Kalkınma Bakanlığı sorumludur. Ayrıca Kalkınma Ajanslarıyla ilgili olarak Yüksek Planlama Kurulu Kararları mevcuttur.

Anayasa Mahkemesi 30.11.2007 tarih ve E: 2006/61, K: 2007/91 sayılı Kararı ile ajansların tüzel kişiliğinin niteliği Yasada açıkça belirtilmemekle birlikte, kurulması ve kaldırılması, kamu gücü ve yetkilerin kullanılması, usul ve ayrıcalıklar getirilmesi, gelirleri, merkezi idare ile olan bağlantıları göz önünde bulundurulduğunda birer kamu tüzel kişisi olduğunu karara bağlamıştır.

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA);

- Yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına destek sağlamak,
- Bölge plan ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak, bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Kalkınma Bakanlığı'na bildirmek,
- Bölge plan ve programlarına uygun olarak, bölgenin kırsal kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak,
- Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen bölge plan ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek,
- Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek,
- Ajansa tahsis edilen kaynakları, bölge planı ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak,
- Bölgenin tabii, iktisadi ve beşeri kaynak ve imkanlarını tespit etmeye, ekonomik gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,

- Bölgenin iş ve yatırım imkanlarının ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,

- Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirlenen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek,

- Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek,

- Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak ve

- Ajansın faaliyetleri, mali yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmak

ile görevlidir.

Kurumun misyonu; katılımcılığı benimseyerek ortak akli temsil etmek; işbirliği ağlarının merkezinde yer alarak kaynakları İstanbul için ortak değere dönüştürmektir.

Kurumun vizyonu ise; “Küresel kent İstanbul için çalışan, insan odaklı ve çevreye duyarlı, etkili ve yön veren bir çözüm merkezi olmak.” olarak belirlenmiştir.

Ajansın teşkilatı:

- a) Kalkınma Kurulu,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Genel Sekreterlik ve
- d) İstanbul Yatırım Destek Ofisi'nden oluşur.

Kalkınma Kurulu; bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak; bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek ve ajansı yönlendirmek üzere, illerin dengeli şekilde temsilini sağlayacak yapıda, en fazla yüz üyeden oluşur.

Kalkınma Kuruluna temsilci gönderecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarının gönderecekleri temsilcilerin sayısı, görev süresi ve diğer hususlar kuruluş kararname ile belirlenir.

Yönetim Kurulu; Ajansın karar organıdır. Yönetim Kurulu, tek ilden oluşan bölgelerde vali, büyükşehir belediye başkanı, il genel meclisi başkanı, sanayi odası başkanı, ticaret odası başkanı ile kalkınma kurulu tarafından özel kesim ve/veya sivil toplum kuruluşlarından seçilecek üç temsilciden; birden fazla ilden oluşan bölgelerde il valileri, büyükşehir belediye başkanları veya büyükşehir olmayan illerde il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ve her ilden birer kişi olmak kaydıyla ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşur. Ancak, birden fazla ilden oluşan bölgelerdeki illerde; ticaret ve sanayi odalarının ayrı ayrı kurulmuş bulunması halinde, yönetim kurulunda yer alacak temsilci Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Ajansı, Yönetim Kurulu Başkanı temsil eder. Yönetim Kurulunun başkanı validir.

Genel Sekreterlik Ajansın icra organıdır. Genel Sekreterliğin ve Yatırım Destek Ofislerinin en üst amiri Genel Sekreterdir. Genel Sekreter Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

Yatırım Destek Ofisi merkezde, yönetim kurulu kararı ile biri koordinatör olmak üzere, en çok beş uzmandan oluşacak şekilde teşkil edilir. Yatırım Destek Ofislerinde çalışan uzman personel sayısı, bölge ve ilin ihtiyaçlarına cevap veremez hale geldiği takdirde bu sayı, Yönetim Kurulu Kararı ve Kalkınma Bakanlığının onayı ile artırılabilir.

Yatırım Destek Ofisi görevleri ile ilgili olarak Genel Sekreterliğe karşı sorumludur.

Yatırım Destek Ofisi dışında 4 birim Genel Sekretere bağlı olarak çalışmakta olup bunlar:

- Destek Birimi
- Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
- Program Yönetim Birimi ve
- İzleme ve Değerlendirme Birimi'dir.

Ajans hizmetleri, iş mevzuatı hükümlerine göre istihdam edilen uzman personel ve destek personeli eliyle yürütülür. Ayrıca, ajanslarda iç denetim yapmak üzere bir iç denetçi istihdam edilir. Sekreterlik, halkla ilişkiler, arşiv, idarî, malî ve personelle ilgili işlemler gibi işleri yürütecek olan destek personelinin sayısı, ajans toplam personel sayısının yüzde yirmisini geçemez.

Ajans personeli, emeklilik ve sosyal güvenlik yönünden 17/07/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tâbidir.

Kalkınma Ajansı personelinin ücret ve gündelikleri ile diğer malî ve sosyal hakları Yüksek Planlama Kurulu (YPK) kararıyla tespit edilen alt ve üst limitleri geçmemek üzere Yönetim Kurulunca belirlenir. Bu çerçevede ilk YPK kararı 28.08.2006 tarih ve 2006/59 sayılı Karardır. Daha sonra aynı konuda 24.04.2009 tarih ve 2009/8 sayılı, 2011 yılında da sadece Destek Personelinin ücret limitlerinin yeniden belirlenmesine yönelik olarak 2011/3 sayılı YPK kararları alınmıştır.

Ajans personeline ilişkin tüm ihtilaflar iş mahkemelerinde görülür.

İstanbul Kalkınma Ajansı'nın ana faaliyet alanı TR10 Düzey 2 Bölgesidir. Bu bölgede sadece İstanbul ili bulunmaktadır.

İstanbul Kalkınma Ajansı'nın temel amacı; faaliyet alanı olarak belirlenen TR10 Düzey 2 Bölgesinin tüm yönleriyle kalkınmasını sağlamaktır.

Bu temel amaç çerçevesinde Ajans; daha önce başlamış ve uygulaması sürmekte olan kurumsal gelişim ve yönetim faaliyetleri, 2010 ve 2011 yılları mali destek programlarının değerlendirme ve izleme süreçlerinin ifası yanında, 2011-2013 Bölge Planı'nın stratejileri doğrultusunda bölge potansiyel ve imkanları ile birlikte sorunlarının çözümüne yönelik analiz ve politikalar üretilmesi, Ajans'ın sonraki dönemlerde vereceği mali destek önceliklerinin belirlenmesi hususunda araştırmalar yapılması, Bölgenin yatırım potansiyel ve fırsatlarının tanıtımı ile YDO'nun yatırım destek faaliyetlerinde işlevselliğinin arttırılmasına yönelik faaliyetleri yerine getirmeyi planlamaktadır.

Kurum KOBİ'lere, kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum örgütleri tarafından yapılan iktisadi kalkınma, sosyal ve kültürel amaçlı projelere destek (hibe) sağlamaktadır. Ancak ülkemizde bu tür destekler TÜBİTAK, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı gibi başka kuruluşlar tarafından da verildiğinden, söz konusu kuruluşların koordineli çalışmasında yarar olduğu düşünülmektedir.

Ajans; ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olup (kamu tüzel kişisi olduğu Anayasa Mahkemesi tarafından karara bağlanmıştır) muhasebe mevzuatı olarak 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendi hükmüne dayanılarak hazırlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe

Yönetmeliği hükümlerini uygulamakla yükümlü olup, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin kıyasen uygulanacağı ilgili Yönetmelikte hüküm altına alınmıştır. İşlemlerinde tahakkuk bazlı devlet muhasebe sistemini uygulamaktadır. Kurum bütçesinin hesaplarını teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Destek Birimi tutmaktadır.

BÜTÇE GİDERLERİ

İSTKA'ya 2012 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahsis edilen toplam ödenek ve kullanılan ödenek miktarı ile 2012 yılı bilgileri aşağıda gösterilmiştir:

GERÇEKLEŞ. ORANI	EKONOMİK SINIF. GÖRE GİDERLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME TOPLAMI (Aralık Sonu)
%80	Personel Giderleri	4.189.737,20	3.332.907,41
%84	SGK Primi Giderleri	747.689,22	631.274,02
%67	Mal-Hizmet Alım Gid.	11.064.720,00	7.420.190,90
%19	Proje ve Faaliyet Destekleme Giderleri	264.101.291,00	31.317.655,79
%0,7	Yolluklar	691.400,00	49.616,96
%33	Menkul Mal ve Gayrimaddi Hak Alım Giderleri	208.000,00	68.771,33
%0,5	Temsil Tanıtma Giderleri	1.187.610,00	62.807,98
%98	Bakım Onarım Giderler	4.000,00	3.868,93
	Yedek Ödenekler	4.297.334,41	
	Toplam	286.491.781,83	41.869.614,02

İstanbul Kalkınma Ajansının 2012 yılına ait bütçe giderlerinin başlangıç ödeneği **41.869.614,02** TL olup; gider kalemleri içinde en büyük pay yukarıdaki tabloda görüleceği üzere Proje ve Faaliyet destekleme hizmetlerinden oluşmaktadır.

BÜTÇE GELİRLERİ

GERÇEKLEŞME ORANI	EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GELİRLER	BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞME TOPLAMI (Aralık Sonu)
	Mer. Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	18.100.000,00	0,00
	İl Özel İdareleri	2.696.723,00	2.758.337,00
	Belediyeler	33.808.981,91	16.249.491,42
	Sanayi ve Ticaret Odaları	1.660.874,23	1.670.273,54
	Faiz gelirleri	11.000.000,00	13.422.638,05
	Diğer Faaliyet Gelirleri		2.716,45
	Belediyelerden Devreden Paylar		24.027.137,28
	Tic. ve San. Odalarından Devreden Paylar		780.135,38
	Önceki Yıldan Devreden Gelirler	219.225.202,69	
	GENEL TOPLAM	286.491.781,83	58.910.729,12

İstanbul Kalkınma Ajansının 2012 yılına ait gerçekleşen bütçe gelirleri Aralık ayı sonu itibarıyla ise **58.910.729,12 TL**'dir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

İSTKA, muhasebe işlemlerini Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup mali rapor ve tablolarını Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğe göre hazırlamaktadır. İSTKA'nın 2012 yılı Yönetim Dönemi Hesabı içerisinde;

1. Kesin Mizan Cetveli
2. Bilanço

3. Bütçe Giderleri Kesin Hesap Cetveli
4. Bütçe Gelirleri Kesin Hesap Cetveli
5. Yönetim Döneminde Görev Yapan Muhasebe Yetkililerine Ait Liste
6. Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
7. Yevmiye Defteri (DVD)

mevcut olup, Kurum bünyesinde yapılan denetim, “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince verilen ve yukarıda tek tek sayılan mali tablolar ile, 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülmüş ve sonuçlandırılmıştır.

İSTKA 2012YILI BİLANÇOSU

1 DÖNEM VARLIKLAR			243.167.753,48	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			578.464,89
10 HAZİR DEĞERLER		154.495.315,28		32 FAALİYET BORÇLARI		381.261,38	
102 BANKA HESABI	153.320.586,87			320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	381.261,38		
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	1.174.728,41			33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		197.203,51	
12 FAALİYET ALACAKLARI		60.762.837,95		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	163.345,00		
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	20.638.213,42			333 EMANETLER HESABI	32.174,61		
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	39.755.868,27			339 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.683,90		
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	80,00			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER			
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	368.676,26			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			223.741,48
15 STOKLAR				47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		223.741,48	
16 ON ÖDEMELER		27.625.202,41		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	223.741,48		
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	27.625.202,41			5 ÖZ KAYNAKLAR			257.737.756,31
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		284.397,84		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		234.246.732,47	
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	284.397,84			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	134.246.732,47		
2 DURAN VARLIKLAR			15.372.209,20	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		23.491.023,84	
22 FAALİYET ALACAKLARI		15.318.570,17		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	23.491.023,84		
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	15.318.570,17						
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		53.639,03					
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	18.253,40						
254 TAŞITLAR	58.823,61						

T.C. Sayıştay Başkanlığı

HESABI							
--------	--	--	--	--	--	--	--

255 DEMİRBAŞLAR HESABI	534.236,52						
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-557.674,50						
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR							
260 HAKLAR HESABI	111.879,96						
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	160.288,84						
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-272.168,80						
AKTİF TOPLAMI			258.539.962,68	PASİF TOPLAMI			258.539.962,68
9 NAZIM HESAPLAR			241.296.208,05	9 NAZIM HESAPLAR			241.296.208,05
90 ÖDENEK HESAPLARI		240.097.683,40		90 ÖDENEK HESAPLARI		240.097.683,40	
900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	240.097.683,40			901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	240.097.683,40		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI		1.198.524,65		91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI		1.198.524,65	
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.198.524,65			911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.198.524,65		
GENEL TOPLAM			499.836.170,73	GENEL TOPLAM			499.836.170,73

BÜTÇE GELİR KESİN HESAP CETVELİ

Kurumun Kodu İstanbul Kalkınma Ajansı
Yılı 2012

Sayfa No:1/3

GELİR KODU					Bütçe İle Tahmin Edilen	Devreden Gelir Tahakkuku	Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	Yılı Tahsilatı	Tahsilattan ret ve iadeler	Yılı Net Tahsilatı	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Tahsil Oranı %
I	II	III	IV	V									
1	1	0	0	0	18.100.000,00	0,00	17.693.000,00	17.693.000,00	0,00	0,00	0,00	17.693.000,00	0,00
2	34	0	0	0	2.696.723,00	0,00	2.758.337,00	2.758.337,00	2.758.337,00	0,00	2.758.337,00	0,00	100,00
3	34	1	0	0	12.851.411,83	0,00	8.733.911,83	8.733.911,83	8.733.911,83	0,00	8.733.911,83	0,00	100,00
3	34	2	1	1	60.494,43	120.988,85	60.494,43	181.483,28	0,00	0,00	0,00	181.483,28	0,00
3	34	2	2	2	267.499,17	534.998,00	267.499,17	802.497,17	267.499,17	0,00	267.499,17	534.998,00	33,33
3	34	2	3	3	565.519,50	0,00	565.519,50	565.519,50	565.519,50	0,00	565.519,50	0,00	100,00
3	34	2	4	4	287.584,12	575.168,00	287.584,12	862.752,12	40.000,00	0,00	40.000,00	822.752,12	4,64
3	34	2	5	5	855.887,50	1.711.775,00	855.887,50	2.567.662,50	0,00	0,00	0,00	2.567.662,50	0,00
3	34	2	6	6	651.721,71	0,00	651.721,71	651.721,71	651.721,70	0,00	651.721,70	0,01	100,00
3	34	2	7	7	663.418,00	1.326.836,00	663.418,00	1.990.254,00	0,00	0,00	0,00	1.990.254,00	0,00
3	34	2	8	8	622.158,45	1.244.316,89	622.158,45	1.866.475,34	0,00	0,00	0,00	1.866.475,34	0,00
3	34	2	9	9	377.899,02	755.798,00	377.899,02	1.133.697,02	0,00	0,00	0,00	1.133.697,02	0,00
3	34	2	10	10	672.799,23	3.009.626,89	672.799,23	3.682.426,12	672.799,23	0,00	672.799,23	3.009.626,89	18,27
3	34	2	11	11	417.552,57	835.105,01	417.552,57	1.252.657,58	0,00	0,00	0,00	1.252.657,58	0,00
3	34	2	12	12	382.898,12	765.796,00	382.898,12	1.148.694,12	0,00	0,00	0,00	1.148.694,12	0,00
3	34	2	13	13	431.356,28	1.859.190,27	431.356,28	2.290.546,55	0,00	0,00	0,00	2.290.546,55	0,00
3	34	2	14	14	345.674,90	691.350,30	345.674,90	1.037.025,20	0,00	0,00	0,00	1.037.025,20	0,00
3	34	2	15	15	58.743,50	117.486,90	58.743,50	176.230,40	0,00	0,00	0,00	176.230,40	0,00
3	34	2	16	16	298.877,66	0,32	298.877,66	298.877,98	298.877,66	0,00	298.877,66	0,32	100,00

BÜTÇE GELİR KESİN HESAP CETVELİ

Kurumun Kodu İstanbul Kalkınma Ajansı
Yılı 2012

Sayfa No:2/ 3

GELİR KODU					Bütçe İle Tahmin Edilen	Devreden Gelir Tahakkuku	Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	Yılı Tahsilatı	Tahsilattan ret ve iadeler	Yılı Net Tahsilatı	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Tahsil Oranı %
I	II	III	IV										
3	34	2	17	Esenler Belediyesi	418.318,85	0,00	418.318,85	418.318,85	418.318,85	0,00	418.318,85	0,00	100,00
3	34	2	18	Esenyurt Belediyesi	1.079.110,44	2.158.221,00	1.079.110,44	3.237.331,44	0,00	0,00	0,00	3.237.331,44	0,00
3	34	2	19	Eyüp Belediyesi	448.536,67	0,00	448.536,67	448.536,67	448.536,67	0,00	448.536,67	0,00	100,00
3	34	2	20	Fatih Belediyesi	772.293,62	1.544.587,23	772.293,62	2.316.880,85	0,00	0,00	0,00	2.316.880,85	0,00
3	34	2	21	Gaziosmanpaşa Belediyesi	626.185,11	1.252.369,83	626.185,11	1.878.554,94	626.185,11	0,00	626.185,11	1.252.369,83	33,33
3	34	2	22	Güngören Belediyesi	319.477,50	638.955,00	319.477,50	958.432,50	0,00	0,00	0,00	958.432,50	0,00
3	34	2	23	Kadıköy Belediyesi	1.350.202,51	5.974.789,40	1.350.202,51	7.324.991,91	0,00	0,00	0,00	7.324.991,91	0,00
3	34	2	24	Kağıthane Belediyesi	570.250,63	0,00	570.250,63	570.250,63	570.250,63	0,00	570.250,63	0,00	100,00
3	34	2	25	Kartal Belediyesi	583.037,50	1.166.074,82	583.037,50	1.749.112,32	0,00	0,00	0,00	1.749.112,32	0,00
3	34	2	26	Küçükçekmece Belediyesi	1.003.046,07	4.815.777,16	1.003.046,07	5.818.823,23	0,00	0,00	0,00	5.818.823,23	0,00
3	34	2	27	Maltepe Belediyesi	557.343,49	600.000,00	557.343,49	1.157.343,49	0,00	0,00	0,00	1.157.343,49	0,00
3	34	2	28	Pendik Belediyesi	646.322,85	1.292.645,70	646.322,85	1.938.968,55	646.322,85	0,00	646.322,85	1.292.645,70	33,33
3	34	2	29	Sancaktepe Belediyesi	375.944,23	751.888,00	375.944,23	1.127.832,23	0,00	0,00	0,00	1.127.832,23	0,00
3	34	2	30	Sarıyer Belediyesi	498.715,67	997.431,23	498.715,67	1.496.146,90	0,00	0,00	0,00	1.496.146,90	0,00
3	34	2	31	Silivri Belediyesi	274.456,65	548.912,99	274.456,65	823.369,64	0,00	0,00	0,00	823.369,64	0,00
3	34	2	32	Sultanbeyli Belediyesi	285.658,23	0,00	285.658,23	285.658,23	285.658,23	0,00	285.658,23	0,00	100,00
3	34	2	33	Sultangazi Belediyesi	394.289,16	788.577,83	394.289,16	1.182.866,99	394.289,16	0,00	394.289,16	788.577,83	33,33
3	34	2	34	Şile Belediyesi	69.346,50	0,00	69.346,50	69.346,50	69.346,50	0,00	69.346,50	0,00	100,00
3	34	2	35	Şişli Belediyesi	1.055.087,07	4.912.205,30	1.055.087,07	5.967.292,37	0,00	0,00	0,00	5.967.292,37	0,00

BÜTÇE GELİR KESİN HESAP CETVELİ

Kurumun Kodu İstanbul Kalkınma Ajansı

Yılı 2012

Sayfa No:3/ 3

GELİR KODU					Bütçe ile Tahmin Edilen	Devreden Gelir Tahakkuku	Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	Yılı Tahsilatı	Tahsilattan ret ve iadeler	Yılı Net Tahsilatı	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Tahsil Oranı %
I	II	III	IV										
3	34	2	36	Tuzla Belediyesi	479.937,15	959.874,00	479.937,15	1.439.811,15	0,00	0,00	0,00	1.439.811,15	0,00
3	34	2	37	Ümraniye Belediyesi	792.630,76	1.585.262,48	792.630,76	2.377.893,24	649.596,50	0,00	649.596,50	1.728.296,74	27,32
3	34	2	38	Üsküdar Belediyesi	910.657,83	1.821.315,66	910.657,83	2.731.973,49	910.657,83	0,00	910.657,83	1.821.315,66	33,33
3	34	2	39	Zeytinburnu Belediyesi	486.637,50	973.275,42	486.637,50	1.459.912,92	0,00	0,00	0,00	1.459.912,92	0,00
4	34	1	1	İstanbul Ticaret Odası	1.560.270,76	780.135,38	1.560.270,76	2.340.406,14	1.560.270,76	0,00	1.560.270,76	780.135,38	66,67
4	34	1	2	İstanbul Sanayi Odası	100.603,47	75.585,60	100.603,47	176.189,07	110.002,78	0,00	110.002,78	66.186,29	62,43
5	9	1	99		0,00	0,00	0,86	0,86	0,00	0,00	0,00	0,86	0,00
6	2	0	0	Faiz Gelirleri	11.000.000,00	0,00	13.707.035,89	13.707.035,89	13.422.638,05	0,00	13.422.638,05	284.397,84	97,93
6	9	0	0	Diğer Faaliyet Gelirleri	0,00	0,00	2.745,09	2.745,09	2.716,45	0,00	2.716,45	28,64	98,96
9	2	0	0	Belediye Devreden Paylar	60.506.999,72	0,00	0,00	0,00	24.027.137,28	0,00	24.027.137,28	0,00	39,71
9	3	0	0	Ticaret ve Sanayi Odalarından Devreden Paylar	989.845,55	0,00	0,00	0,00	780.135,38	0,00	780.135,38	0,00	78,81
					128.763.424,48	47.186.320,46	65.513.475,05	112.699.795,51	58.910.729,12	0,00	58.910.729,12	78.596.339,05	

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunu'nun "Mali Saydamlık ve Hesap Verme Sorumluluğu" başlıklı 21 inci maddesi ile ajansların mali ve finansal kaynaklarının elde edilmesi, kullanılması ve mali denetiminin sağlanmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

Bu hükme göre İSTKA üst yönetimi, kurumun tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

6085 Sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri çerçevesinde Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tabloların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirilmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dahil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 910 Teminat Mektupları

911 Teminat Mektupları Emanetleri

Ajans tarafından desteklenen projeler kapsamında yararlanıcılardan alınan teminat mektuplarından; vadesi sona erenler ve hukuken yok hükmünde olanların halen kasada saklandığı ve bunların toplam tutarının **385.667,78 TL** olduğu, bu nedenle Kurumun mali tablolarında yer alan 910 Teminat Mektupları Hesabı ile 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesaplarındaki rakamların fiili durumu yansıtmadığı, bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

2012 yılı Kesin Hesap Cetvelleri içerisinde tarafımıza ibraz edilen Teminat Mektupları Cetveli incelendiğinde; aşağıda liste halinde gösterilen 13 şirkete ait toplam **385.667,78 TL** tutarındaki banka teminat mektubunun süresi dolduğu halde hesaplara dahil edildiği, dolayısıyla hukuki geçerliliği olmayan söz konusu teminat mektuplarının kayıtlardan düşülmemesi nedeniyle 910 Teminat Mektupları Hesabının olması gerekenden 385.667,78 TL daha yüksek, 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabının alacak tutarının da bu meblağ kadar düşük olmasına sebebiyet verilmiş ve proje yararlanıcıları tarafından Ajansa verilen ve projelerin tamamlanmasını müteakip sahiplerine iade edilmesi gereken banka teminat mektuplarının yararlanıcılar tarafından geri alınmamış olanlarının vadelerinin bitiminde ilgili hesaplardan düşülmesi önerilmiştir.

Kamu idaresi tarafından verilen görüşte hatalı uygulama kabul edilerek bundan böyle öneri doğrultusunda hareket edileceği bildirilmiştir.

Ajansın hatalı uygulamasının önerimiz doğrultusunda değiştirilip değiştirilmediği hususu 2013 yılında izlenecektir.

BULGU 2: 120.06 Faaliyet Gelirleri

600.06 Faaliyet Gelirleri

160 İş Avans ve Kredileri Hesabı

Ajans tarafından desteklenen projeler kapsamında ilgili hesabına bankaya yatırılan avans tutarları için 2012 yılında tahakkuk eden toplam **485.893,35 TL** tutarındaki faizin “faaliyet gelirleri” hesaplarına intikal ettirilmeyerek, faiz tutarlarının destek miktarlarından düşüldüğü, bu sebeple mali tablolarda faaliyet gelirleri ile iş avansları hesaplarının olması gerekenden daha düşük görüldüğü, bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilerek; Ajans tarafından verilen destekleri olması gerekenden daha düşük görünmesine yol açan bu hatalı işlemin düzeltilmesi, proje destekleri çerçevesinde elde edilen gelirlerin doğrudan 120 ve 600 kodlu Gelir Hesaplarında muhasebeleştirilmesi önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen görüşte özetle; 5449 sayılı Yasanın muafiyeti düzenleyen 26’ncı maddesi uyarınca ajansların sadece birtakım işlemler için damga vergisi, harç ve fonlar ile veraset ve intikal vergisinden muaf tutuldukları, bu düzenleme karşısında ajansların vergi uygulamaları açısından 26 ncı maddede belirtilenlerin dışında herhangi bir özel sektör tüzel kişisinden farklı olmadıkları, yararlanıcıların tahsil ettiği ve hesaplarına aldığı bu destek

avans tutarları için tahakkuk eden faizi gelir olarak defter kayıtlarına almakta ve beyan etmekte oldukları, bu tutarın yararlanıcıdan ajansa intikali esnasında ajans adına bir gelir doğduğu ancak ajansın bu gelirden ötürü vergi ödemediği, Ajansın gelir getirici işlemler yapması halinde vergiden muaf olmadığına 5449 sayılı kanunun değişik 26'ncı maddesiyle sabit olduğu, bu durumda ajansın tahsil ettiği bu gelire ilişkin vergiyi ödemediği durumda vergi ziyana neden olunacağı, yararlanıcının elde ettiği faiz gelirlerinin yararlanıcının karı niteliğinde olduğu ve nihai ödemeden mahsup edilmesi gerektiği şeklinde yorumladığı, bu nedenle de sözkonusu faiz tutarlarının gelir hesaplarına yansıtılmayarak hesaplanan nihai ödeme tutarından mahsup edildiği bildirilmiştir.

Yukarıdaki açıklamaların tamamı; Ajansın bir özel sektör kuruluşu olduğundan hareketle yapılmış ve vergi uygulamalarında Ajans bir şirket olarak değerlendirilmiştir. Oysa Anayasa Mahkemesinin 30.11.2007 tarih ve E: 2006/61, K: 2007/91 sayılı Kararı ile ajansların; kurulması ve kaldırılması, kamu gücü ve yetkilerin kullanılması, usul ve ayrıcalıklar getirilmesi, gelirleri, merkezi idare ile olan bağlantıları göz önünde bulundurulduğunda birer kamu tüzel kişisi olduğunu karara bağlanmıştır. Bu çerçevede Ajans; vergi mükellefi olmayıp, faaliyetlerinden elde ettiği gelirlerden vergi ödemesi de söz konusu değildir. Nitekim Ajans gelirlerinin bir kısmını vadeli hesaplarda tutmakta ve bunun karşılığında faiz geliri elde etmektedir ve elde ettiği faiz geliri ve diğer gelirleri için de herhangi bir vergi ödemekle yükümlü değildir.

Bu nedenle kamu idaresinin *“vergi ziyana sebep olmamak için destek avans tutarlarından elde edilen faizin yararlanıcının karı olarak nitelenerek nihai ödeme tutarından mahsup edildiği”* şeklinde görüşüne katılmamıştır.

Mali tablolar açısından bakıldığında bu uygulamanın projelere yapılan destek ödemelerinin faiz tutarı kadar az görünmesine sebep olduğu ortadadır. Örneğin; 2011 yılı Destek Programı çerçevesinde ilk etapta yararlanıcının hesabına 5.000,00 TL destek avansı açılmasına karşın, proje 2012 yılında sonlanırken nihai ödeme sırasında söz konusu avans için banka tarafından verilen 100,00 TL faiz destek miktarından düşülmekte ve sanki bu proje için verilen destek miktarı 4.900,00 TL imiş gibi kayıtlara intikal ettirilmekte, bu da muhasebe açısından fiili durumun hesaplara, dolayısıyla tablolara yansımamasına sebep olmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Ajansın hatalı uygulamasının öneri doğrultusunda değiştirilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 3: 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı

Ajans tarafından satın alınan/yaptırılan tanıtım, basım işleri ve danışmanlık hizmetlerinin bazılarında KDV tevkifatı yapılmadığı, bunun sonucunda 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının alacak tutarının yapılmayan kesinti kadar yüksek, 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabının alacak tutarının da bu tutar kadar düşük görüldüğü tespit edilmiştir.

Söz konusu işler için 2012 yılında Mayıs ayına kadar KDV dahil **770 TL**, mayıs ayından sonra ise KDV dahil **1.000 TL** faturalandırma sınırı getirilip bu miktarın altındaki işlemler için tevkifat uygulanmayacağı hususu 117 seri nolu KDV Tebliğinde belirtilmiştir.

117 seri nolu KDV Tebliğinde “Kalkınma ve yatırım ajansları (3.1.2/b) ayrımı kapsamındadır.” denilmek suretiyle Kalkınma Ajansları kısmi tevkifat uygulayacak kurumlar arasına dahil edilmiştir. Dolayısıyla Ajanslar, tebliğ kapsamındaki yapım, bakım-onarım, proje-etüd, danışmanlık, güvenlik, temizlik vs. gibi hizmetlerin faturaları üzerinden hesaplanan KDV tutarından ilgili maddelerde gösterilen oranlarda tevkifat yapmakla mükelleftirler. Ancak, İSTKA'nın 2012 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, kurum tarafından satın alınan/yaptırılan tanıtım, basım işleri ve danışmanlık hizmetlerinin bazılarında KDV tevkifatı yapılmadığı görülerek KDV tevkifatına tabi işler için (fatura sınırı da göz önüne alınarak) düzenlenen faturalar üzerinde gerekli kesintinin yapılması hususuna dikkat edilmesi önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen görüşte özetle; İstanbul Shopping Fest kapsamında yapılan reklam alanı kiralamalarının 117 seri nolu KDV tebliğinin 3.2.4 Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri başlığı içinde değerlendirilmesine karşı çıkılarak söz konusu reklam alanı kiralama işlerinin tebliğin 2.4. Reklam Verme İşleri kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ileri sürmüştü ve buna göre “kiraya verenin vergi mükellefiyeti olmaması halinde tevkifatın söz konusu olacağı”ndan hareketle ve Ajansın söz konusu kiralama işlerini gerçek usulde vergi mükellefi olan kişi/kurumlardan yaptığı gözönüne alındığında bu işlerde tevkifat olmayacağı beyan edilmiş ve konuyla ilgili olarak Bakırköy Vergi Dairesinden mukteza talep

edildiğini ve Ajansın uygulamasının doğru olduğu yönünde görüş alındığını bildirmiş, ancak, alınan bu muktezayı cevap ekinde tarafımıza göndermemiştir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta öne sürülen hususlara katılmamıştır. Şöyle ki:

a) Kurum; İstanbul Shopping Fest kapsamında yaptığı reklam alanı kiralamalarının 117 seri nolu KDV tebliğinin 3.2.4 Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri başlığı yerine aynı tebliğin 2.4. Reklam Verme İşleri kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ileri sürmüştür. Tebliğin 2.4. Reklam Verme İşlemleri başlığının ilk cümlesinde bu kısımda yer alan kiralama işlemlerinin kimleri ilgilendirdiği hususu, diğer bir deyişle bu bölümün kapsamı belirlenmiş olup buna göre “KDV mükellefi olan gerçek veya tüzel kişilerin KDV mükellefiyeti olmayan kişilere verdikleri ....” reklamların bu başlık altında yer alan düzenleme kapsamında değerlendirileceği belirtilmiş, aynı cümlede parantez içerisinde de “sadece sorumlu sıfatıyla KDV ödeyenlerin” bu kapsama dahil olmayacakları açıkça ifade edilmiştir. Yukarıdaki düzenleme Ajans açısından değerlendirildiğinde; Ajans KDV mükellefiyeti olan bir tüzel kişilik niteliğinde olmayıp, parantez içerisinde zikredilen, sadece sorumlu sıfatıyla KDV ödeyen tüzel kişilik tanımına uymaktadır. Bu tür kuruluşların da 117 seri nolu tebliğin 2.4. Reklam Verme İşlemleri başlığı altında kapılan düzenleme kapsamında olmadığı tebliğ metni ile sabittir.

b) Diğer taraftan; aynı tebliğin “Kısmi Tevkifat Uygulaması” başlıklı 3 üncü bölümünün 3.2.4.2.2 nci bendinde; Tebliğin (3.1.2/b) ayrımında sayılan idare, kurum ve kuruluşların konser, fuar, kutlama, parti, kokteyl, davet, kongre, seminer, panel, TANITIM ve benzeri hizmet alımlarının bu bölüm kapsamında tevkifata tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır. 117 seri nolu KDV Tebliğinde “Kalkınma ve yatırım ajansları (3.1.2/b) ayrımı kapsamındadır.” denilmek suretiyle Kalkınma Ajansları kısmi tevkifat uygulayacak kurumlar arasına dahil edilmiştir. Ajans tarafından İstanbul Shopping Fest kapsamında verilen reklamlar da tanıtım hizmeti alımı kapsamında değerlendirilmiş ve bu iş için kiralanan reklam alanları için hizmet verene yapılan ödemelerden (5/10) oranında KDV kesintisi yapılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle; KDV tevkifatına tabi işler için (fatura sınırı da göz önüne alınarak) düzenlenen faturalar üzerinde gerekli kesintinin yapılması hususuna dikkat edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

İSTANBUL Kalkınma Ajansının, 2012 yılına ilişkin mali tablolarının; “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Dönen Varlıklar, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar, Bütçe Gelirleri Hesabı ve Nazım Hesaplar hesap alanlarındaki hata ve eksiklikler hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte; aşağıdaki hususların bazılarının kamu idaresine bildirilmesine, bazılarının da T.B.M.M. Başkanlığı’nın dikkatine sunulmasına gerek duyulmuştur.

BULGU 4: Ajans tarafından düzenlenerek Bakanlığa gönderilen 2012 yılı Harcama Programında sorunlar olduğu tespit edilmiştir.

Ekli tablodan da görüleceği üzere; İSTKA’nın 2012 yılında harcamaları için:

Bütçe ödeneği : 279.194.447,42 TL dir.

Birinci	3 aylık dönemde (Ocak-Şubat-Mart)	harcama tahmini	:	9.390.309,04 TL
“	“	“	“	“
“	“	“	“	gerçekleşen harcama tutarı : 1.806.180,33 TL
İkinci	“	(Nisan-Mayıs-Haziran)	harcama tahmini	: 18.656.126,64 TL
“	“	“	“	“
“	“	“	“	gerçekleşen harcama tutarı : 7.882.616,55 TL
Üçüncü	“	(Temmuz-Ağustos-Eylül)	harcama tahmini	: 117.757.636,96 TL
“	“	“	“	“
“	“	“	“	gerçekleşen harcama tutarı : 16.649.003,25 TL
Dördüncü	“	(Ekim-Kasım-Aralık)	harcama tahmini	: 132.719.252,05 TL
“	“	“	“	“
“	“	“	“	gerçekleşen harcama tutarı : 15.531.813,89 TL

Görüleceği üzere; (özellikle son iki çeyrekte) Ajansın, harcama tahminleri ile gerçekleşen harcama tutarları arasında ciddi bir tutarsızlık mevcuttur. Diğer bir deyişle ajansın, harcamayı öngördüğü tutarların:

- İlk çeyrekte harcamayı öngördüğü tutarın % 19'unu,
- İkinci “ “ “ “ “ % 42'sini,
- Üçüncü “ “ “ “ % 14'ünü ve
- Dördüncü “ “ “ “ % 12'sini

harcayabildiği görülmüş ve Kurumun harcama programının daha gerçekçi olarak hazırlanması önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen görüşte özetle; “harcama programı” ile “gerçekleşen harcamalar” arasındaki farkın açılma sebebi olarak Kurum gelirleri tahsilatının öngörülenden daha düşük olması gösterilmiştir.

Tarafımızca bu değerlendirmeye katılmamıştır. Şöyle ki; Kurumun harcama programları yıl içinde ve üçer aylık dönemler halinde yapılmaktadır. Denetim sırasında Kurum tarafından öne sürülen ve “harcama düşüklüğünün nedeninin yeterli gelir elde edilememiş olması” savını doğrulayan bir tespit yapılmamış olup, tam tersine olarak, Ajansın harcamalarının düşük olduğu dikkate alınarak merkezi bütçeden Ajansa gönderilecek payın kesintiye uğramamasını teminen son üçer aylık 2 dönemde harcama programının yüksek tutulduğu saptanmış ve Kurumun harcama programının daha gerçekçi olarak hazırlanmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 5: Ajans tarafından tek taraflı olarak feshedilen bir proje yararlanıcısından, ilgili mevzuatta ve sözleşmede cezai şart olarak öngörülen tazminatın talep edilmediği görülmüştür.

NOVATEMED Innocenticals İlaç, Kozmetik, Kimya ve Reklam Hizmetleri San. Tic.A.Ş. tarafından sunulan ve Ajans tarafından desteklenmesine karar verilen İSTKA/2010/IBO/149 Referans no.lu proje kapsamında imzalanan sözleşme uyarınca şirketin belli süreler içerisinde yerine getirmesi gereken yükümlülüklerini birden fazla kez uyarılmasına karşın yerine getirmediği, bu nedenle de Destek Sözleşmesinin Ajans tarafından 11.11.2011 tarih ve 9 no.lu Yönetim Kurulu Kararı ile tek taraflı olarak (res'en) feshedildiği anlaşılmıştır.

Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin "Desteğin durdurulması ve iptali" başlıklı 39 uncu maddesi ile Kalkınma Ajansları Destek Yönetimi Kılavuzunun "Sözleşmenin Feshi" başlıklı 2.1.1.1.7.8 inci maddesinde yapılan düzenlemelere göre; sözleşmeyi tek taraflı olarak fesheden ajansın, sözleşme kapsamında o zamana kadar yapılan ödemeler ile sözleşmeden doğan masraflar ve sözleşmede öngörülen cezai şartı yararlanıcıdan tahsil etmesi gerekmektedir. Sözleşmede öngörülen cezai şart; Ajans ile destekten yararlananlar arasında imzalanan Sözleşme eki Genel Koşullar (Ek:II) 12 nci maddesinde belirtilmiş olup, buna göre; destek sözleşmesinin Ajans tarafından re'sen feshedilmesi durumunda; destekten o zamana kadar ödenmiş olan miktarların tamamının ve sözleşmeden doğan masrafların geri ödenmesi ile destek miktarının iki katı tutarında tazminat ödenmesi talep edilecek, ayrıca, suç teşkil eden durumlarda bu kişiler hakkında Savcılığa suç duyurusunda bulunulacaktır.

Ajansta bulunan belgelerin incelenmesi sonucunda; "Nanoteknolojik Veziküler Yapıda Cilt Tedavi Preperatları Geliştirilmesi ve Üretimi Projesi"nin, yararlanıcının fesih talebi olmaksızın Ajans tarafından tek taraflı olarak feshedildiği anlaşılmıştır. Bu durumda yukarıdaki düzenlemelere göre yararlanıcı; kendisine o zamana kadar ödenmiş olan destek miktarının tamamı ile sözleşmeden doğan masrafları Ajansa geri ödemesinin yanı sıra, destek tutarı olan 379.830,52 TL nin iki katı tutarında tazminat ödemekle yükümlüdür.

Ancak Ajansın; söz konusu projenin kendileri tarafından tek taraflı olarak feshedildiğini göz ardı ederek ve yararlanıcıya ön ödeme dahil herhangi bir ödeme yapılmamasını da gözönüne alarak herhangi bir miktar ve faizin geri ödenmesini talep etmediği gibi, mevzuatta yer alan tazminatı da istemeyerek yararlanıcının 37.983,05 TL tutarındaki teminat mektubunu iade ettiği tespit edilmiş ve Mali Destek Programları çerçevesinde desteklenmesine karar verilen projelerle ilgili fesihlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması ve bu uygulamalar sırasında kamunun zarara uğramaması için gereken azami dikkatin gösterilmesi önerilmiştir.

Kurum tarafından gönderilen cevapta özetle; Sözleşme eki Genel Koşullarda yer almasına rağmen Ajans tarafından tek taraflı olarak feshedilen proje ile ilgili olarak neden tazminat talep edilmediği hususu açıklanmaya çalışılmıştır.

Ajans yöneticileri, her ne sebeple olursa olsun mevzuatta açıkça düzenlenmiş olan durumlarla ilgili olarak takdir yetkisi kullanma hakkına sahip olmayıp yazılı kuralları uygulamakla yükümlü olduklarından, cevapta öne sürdükleri hususların (tek taraflı fesih halinde) yararlanıcının tazminat yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağından hareketle Mali Destek Programları çerçevesinde desteklenmesine karar verilen projelerle ilgili fesihlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması ve bu uygulamalar sırasında kamunun zarara uğramaması için gereken azami dikkatin gösterilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 6: İstanbul Kalkınma Ajansının (İSTKA) satın alma usul ve esaslarını belirleyen bir Satınalma Yönergesi düzenlediği, ancak bu Yönergenin bazı eksikliklerinin olmasının yanı sıra mevcut düzenlemelere aykırı birtakım hususlar da içerdiği tespit edilmiştir.

Esasen Kalkınma Bakanlığı tarafından çıkarılan Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma İhale Usul ve Esasları'na paralel olarak düzenlenen bu Satınalma Yönergesi, 22/05/2012 tarihinde yönetim kurulunca onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak yönergenin ihaleye ilişkin hususlarında, ihaleye katılımda yeterlik ve katılabilme şartlarıyla ilgili herhangi düzenleme yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yine Yönergenin Sözleşmeyle ilgili bölümünde; Sözleşmede bulunulacak hususların düzenlenmediği ve bu konuda yasal bir boşluğun olduğu görülmüştür. Ayrıca ihale konusu iş için yönergede teslim, kabul ve ödemelere ilişkin hususların yer almadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte doğrudan alımlara ilişkin parasal limitlerin belirlenmesinde, Kalkınma Bakanlığı tarafından çıkarılan Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma İhale Usul ve Esasları değil 4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesindeki parasal sınırların belli oranları esas alındığı saptanarak; Ajansın satın alma usul ve esaslarını düzenleyen Satınalma Yönergesinin mevcut Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma İhale Usul ve Esasları'na uygun hale getirilmesi önerilmiştir.

Kurum tarafından gönderilen cevapta özetle; Kalkınma Bakanlığının 5449 sayılı Kanunun 4'ncü maddesinin (h) bendi ile kendisine verilen koordinasyon görevi çerçevesinde; Ajanslar tarafından yapılan plân ve programlar, yapılacak yardım ve transferler, personelin nitelik ve istihdamı, bütçe ve muhasebe standartlarının kullanımı, faaliyet raporları, izleme, değerlendirme ve denetime ilişkin esas ve usûller ile yatırım destek ofislerinin çalışma esas ve

usûllerini ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşünü alarak belirleyebildiği, bu sayılanların dışında kalan konularla ilgili olarak Bakanlığın düzenleme yetkisinin bulunmadığı, sözü edilen maddenin (h) bendinde Devlet Planlama Teşkilatı'nın koordinasyon görevi doğrultusunda alt düzenleme yapacağı konular arasında satınalma zikredilmediğinden satınalma konusunda alt düzenleme yapma yetkisi olmadığı, bu sebeple Bakanlığın koordinasyon görevi alanına giren her hususa ilişkin yönetmelik çıkarttığı halde ajansların satınalma işlemleriyle ilgili olarak (yönetmelik çıkartmadığından) sadece “satınalma usul ve esasları” adı altında bir düzenleme yapmak durumunda kaldığı beyan edilerek; 5449 sayılı Kanun ile ajans icra organına (yani yönetim kuruluna) bu Kanunda açıkça düzenlenmeyen alanlarda karar verme ya da düzenleme getirme yetkisi verildiğinden yönetim kurulunun alım-satım işlerinde karar alabileceği ya da düzenleme yapabileceği, bu çerçevede yönetim kurulunun 22.05.2012 tarihinde aldığı bir kararla da bu hususu düzenlediği bildirilmiştir.

Kurum tarafından beyan edilen görüşe katılmamıştır. Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılmış ve normlar hiyerarşisi içerisinde “adsız düzenleyici işlemler” arasında sayılan bir düzenleme ile Kalkınma ajanslarının satın almalarda uygulamakla yükümlü oldukları usul ve esaslar belirlenmiş olup hali hazırda bu düzenleme yürürlüktedir. Bakanlığın bu konuda düzenleme yetkisinin olup olmadığı tartışması Sayıştay olarak bizi ilgilendirmemekle birlikte; ilgili mahkemede açılacak dava sonucunda tam adı Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma İhale Usul ve Esasları olan düzenleme iptal edilinceye kadar da Ajansların yapacakları mal ve hizmet satınalmaları ve yapım işleri ile ilgili ihalelerde bu düzenlemede yer alan kurallara uymakla yükümlü oldukları bir vakiydir. Bu nedenle, İstanbul Kalkınma Ajansının satın alma usul ve esaslarını düzenleyen Satınalma Yönergesinin mevcut Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma İhale Usul ve Esasları'na uygun hale getirilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 7: Ajans Yönetim Kurulunun, 2012 ve 2013 yıllarında bazı aylarda toplanmayarak 5449 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan “yönetim kurulu her ay en az 1 (bir) kere toplanır” şeklindeki düzenlemeyi hükümsüz kıldığı tespit edilmiştir.

Yönetim Kurulu Karar Defteri incelendiğinde; Kurulun 2012 yılı Ekim Ayı ve 2013 yılı Şubat ve Nisan aylarında toplanmadığı görülmüş olup; Yönetim Kurulu Ajansın karar organı olması ve burada alınan kararlar doğrultusunda kurumun işlem tesis ettiği hususu

birlikte değerlendirildiğinde, Kurulun Kanun hükmüne uygun olarak ayda en az 1 (bir) kere toplanmamasının ajansın işleyişini aksatacağı açıktır. Bu nedenle Yönetim Kurulu toplantılarının Kanundaki düzenleme çerçevesinde yapılması önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen cevapta özetle; Yönetim Kurulu üyelerinin iş programlarındaki (şehir içi ve şehir dışı) yoğunluk nedeniyle 2012 ve 2013 yıllarının bazı aylarında toplanamadığı bildirilmiştir.

5449 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin amir hükmü karşısında bu cevabın herhangi bir geçerliliğinin bulunmadığından, Yönetim Kurulu toplantılarının Kanundaki düzenleme çerçevesinde yapılmasına itina edilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 8: Ajans tarafından düzenlenerek Bakanlığa gönderilen “harcama programı” listesi ile yine ajans tarafından düzenlenen “2012 yılı Gider Bütçesi”nin birbiri ile uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

Harcama programında toplam kullanılabilir ödenek miktarı 279.194.447,42 TL görünüyorken 2012 Yılı Gider Bütçesi bu tutarın (286.491.781,83 - 279.194.447,42=) 7.297.334,41 TL fazlasıyla 286.491.781,83 TL olduğu görülmüştür. Her iki belge incelenmiş ve aradaki farkın:

- 4.297.334,41 TL tutarındaki yedek ödenek ile

- 3.000.000,00 TL tutarındaki Doğrudan Faaliyet Desteklerinden (DFD) kaynaklandığı tespit edilmiştir. Diğer bir deyişle, 2012 yılı Gider Bütçesinde yer alan 4.297.334,41 TL tutarındaki “yedek ödenek” Bakanlığa gönderilen harcama programında hiç gösterilmemiş, yine 2012 Gider Bütçesinde 260.374.118,00 TL olan DFD tutarı harcama programında 3.000.000,00 TL eksiği ile 257.374.118,00 TL olarak yer aldığı görülmüş ve Kurum tarafından üretilen mali tablolar ile bu tablolara dayanılarak hazırlanan diğer belgelerde yer alan verilerin birbiri ile uyumlu olması önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen görüşte; harcama programının yapılacak tahmini harcamaları gösterir bir cetvel olması nedeniyle ihtiyatlılık ilkesi gereği ayrılmış olan yedek ödeneklerin harcama programının içinde gösterilmediği, Ayrıca doğrudan faaliyet desteklerine aktarılmış 3.000.000,00 TL nin, yılı içinde Yönetim Kurulunca karara bağlanmış olsa dahi programlara ait harcamaların 2013 yılı içinde gerçekleşmesi beklendiğinden 2012 yılı harcama programına alınmadığı bildirilmiştir.

Kamu idaresi tarafından gönderilen cevap kabul edilebilir nitelikte bulunmamıştır. Harcama programı yılda bir kez ve yılbaşında hazırlanan bir program olmayıp, yılda 4 kez (Ocak-Nisan-Temmuz-Ekim aylarında) 3'er aylık olarak hazırlanmaktadır ve her harcama programının ilk sütununda "Harcama programında toplam kullanılabilir ödenek miktarı" yer almaktadır. Mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği açısından; 2012 yılı Bütçesi, Bütçe Giderleri Kesin Hesap Cetveli ve Harcama programlarına ilişkin tablolarda yer alan "Kullanılabilir Ödenek Miktarı"nın birbirine eşit olması gerekli ve şart olup; Kurum tarafından üretilen mali tablolar ile bu tablolara dayanılarak hazırlanan diğer belgelerde yer alan verilerin birbiri ile uyumlu olmasının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

BULGU 9: Ajansın devletin çeşitli birimlerine verdiği bilgiler ve farklı ortamlarda yayınladığı veriler arasında uyumsuzluklar bulunduğu tespit edilmiştir.

Devlet Denetleme Kurulu (DDK) 29.01.2013 tarih ve 38/KA-16 sayılı yazısı ile İSTKA'dan Kurulları tarafından Ajanslar hakkında yürütülen inceleme ve araştırmalar çerçevesinde çok sayıda veri ve belge talep etmiştir. Bu kapsamda DDK'ya gönderilen bilgi ve belgeler incelenmiş ve bunlar ile tarafımıza verilen bilgiler karşılaştırıldığında aşağıdaki uyumsuzluklar tespit edilmiştir:

- 2012 yılında yapılan tek Kalkınma Kurulu toplantısı 14.06.2012 tarihinde yapılmış olmasına karşın DDK'ya toplantı tarihi 14.12.2012 olarak bildirilmiş,

- Yine tarafımıza verilen ve feshedilen projelerle ilgili tabloda Novatemed Innoceuticals İlaç Kozmetik Kimya Ve Reklam Hiz. San. ve Tic. A.Ş. tarafından yürütülen ve 11.11.2011 tarihinde fesh olunan "Nanoteknolojik Veziküler Yapıda Cilt Tedavi Preperatları Geliştirilmesi ve Üretimi" isimli projenin Ajans tarafından "res' en ve tek taraflı" olarak sona erdirildiği görülürken DDK'ya gönderilen tabloda söz konusu projenin "yararlanıcının talebi" üzerine sona erdirildiği beyan edilmiştir.

Devletin resmi birimlerine verilen bilgiler arasındaki bu tutarsızlık Ajanstan alınan diğer bilgiler ve verilerin sağlıklı olup olmadığı konusunda tarafımızda ciddi sıkıntı yaratmış, ancak, kısa olan çalışma programı çerçevesinde maalesef tüm bilgilerin doğruluğunu check etme imkanı olmamıştır.

Diğer taraftan eğitim gerçekleştirmelerinin kayıt edilmesi konusunda da sıkıntılar mevcuttur. Şöyle ki; 2012 yılı Faaliyet Raporunda yer alan "Teknoloji Transferi ve

Ticarileştirme Eğitimi” konulu eğitim DDK’ya verilen “2012 Yılı Eğitim Gerçekleşme Tablosu”nda yer almadığı gibi, DDK’ya verilen tabloda yer alan “İzleme ve Değerlendirme 1-I Modülü Eğitimi” 2012 Yılı Faaliyet Raporundaki gerçekleşen eğitimler içinde yer almamaktadır. Kurumun aynı konularla ilgili olarak farklı platformlarda yayınladığı bilgilerin birbirini tutmaması olarak özetlenecek bu durum, hem tarafımızca bir iç kontrol zafiyeti olarak kaydedilmiş hem de kurumun verilerinin sağlıklı ve güvenilir olmadığı şeklinde bir kanaat oluşmasına sebep olmuş ve bu konuda daha dikkatli ve özenli olunması önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen cevapta özetle; veriler arasındaki uyumsuzlukların verilerin bilişim sistemine aktarılması esnasında sehven oluştuğu bildirilmiş, Kurum ile ilgili bilgi ve verilerin bilişim sistemine aktarılması esnasında daha dikkatli ve özenli olunması gerektiği sonucuna varılmıştır.